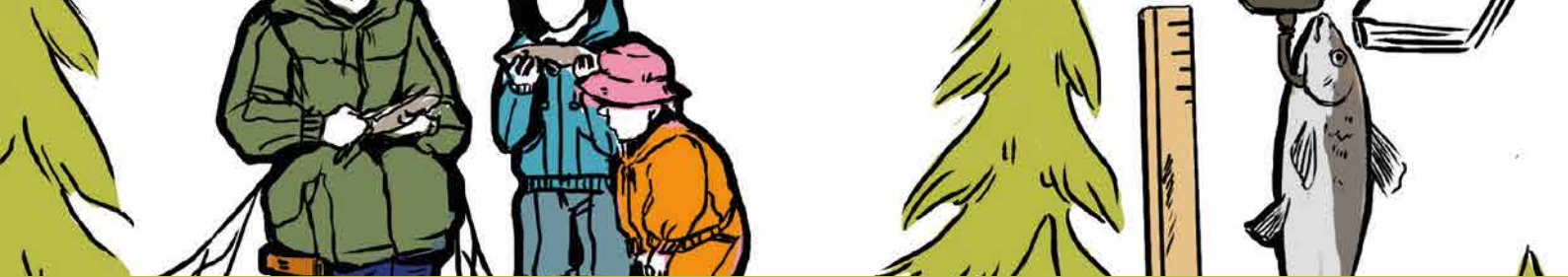

– Tornionlaakson kesäsiika – Uutiskirje 2/2018

Onnistuuko nuorisolla lippous ja varrassiian paisto?

Kukkolankoskella järjestetään taas Kesäsiikafästit 4.8.2018 klo 12-16. Tapahtuman kantavana teemana on kesän ajan kehitelty Pyydä, paista ja nauti oma varrassiikasi -elämyspalvelu, jota testataan elokuisilla Kesäsiikafästeillä asiasta innostuneiden nuorten kanssa. Mikäli kiinnostuit aiheesta ProSiika ry:n tapahtumatuottaja Mirva Smeds vinkkaa, että kannattaa ottaa Kukkolankosken Facebook seurantaan, sillä testiryhmät tullaan valitsemaan sitä kautta heinäkuun aikana. Kukkolankosken kesä ei pääty vielä Kesäsiikafästeihin vaan 6.-8.9.2018 on vielä Kukkolankosken siikamarkkinat sekä 8.9.2018 saamme Kukkolankoskelle kansainvälisiä vieraita perinnekalastusfestivaali LIPPO2018 puitteissa.

Ota yhteyttä:

mirvasmeds@gmail.com | 0408296451

<https://www.facebook.com/kukkolankoskiofficial/>

Siianpoikasia istutettu Tornionjokeen

Luonnonvarakeskus istutti Tornionjokeen Kukkolankosken niskalle Siikakartanon rantaan toukokuun puolivälissä 2018 yhteensä 1,47 miljoonaa vastakuoriutunutta kesäsiian poikasta Keminmaan kalanviljelylaitokselta. Poikaset oli ennen istutusta värjätty alitsariinilla. Istutusten jälkeen Tornedals Folkhögskola lipposi poikasia molemmin puolin jokea yhteensä 12 paikasta Kukkolankoskelta Haaparannan-Tornion alapuolelle yltävällä alueella 2-3 kertaa viikossa. Lippoukset lopetettiin 8. kesäkuuta, jolloin poikaset olivat kasvaneet niin suuriksi (n. 40 mm), ettei niitä enää saatu juurikaan saaliiksi. Sen sijaan niiden pyytämiseksi laitettiin Kivirannalle joen keskiuomaan 7.6. smolttiruuvi, mikä kerää alasvaeltavia poikasia. Smolttiruuvi on pyynnissä kesäkuun lopulle.

Kesäkuun 12. päivä kartoitettiin poikasten lippouspaikkoja ja smolttiruuvien seutuja kuvaamalla niitä dronella ilmasta käsin. Kuvapistejonoista laaditaan alueista ilmakuvakartat, joista käy ilmi syvyyssuhteet ja osin pohjan laatu.

Lisätietoa: Erkki Jokikokko

Tutkimus ja kulttuuriperintö olivat molemmat esillä myös Europe in My Region -teeman puitteissa 13.5.2018 Kukkolankoskella Kukkolankoski Cateringin rannassa Suomen puolella ja Kukkolaforsenin rannalla Ruotsin puolella. Yleisö pääsi tutustumaan radiolähetinmerkittyjen kalojen seuraamiseen pelaamalla, siianpoikasten pyyntiin ja tähän mennessä saatuihin tuloksiin.

Lisätietoja: Pia Suonvieri ja Rolf Lahti

Maailmanperintö

Hetassa kokoonnuttiin maailmanperinnön äärelle 12.4.2018. Seminaarissa oli esillä erityisesti Struven ketju. Struven ketju on kolmiomittausketju Pohjoisen jäämeren ja Mustanmeren välillä. Sillä selvitettiin maapallon muotoa ja kokoa 1800-luvulla. Struven ketju kuuluu [Unescon maailmanperintöluetteloon](http://www.unesco.org/whc/norway). Maailmanperintökohteeksi valituista mittauspisteistä kuusi sijaitsee Suomessa ja neljä Ruotsissa. Pohjoisin piste sijaitsee Norjassa lähellä Hammerfestiä Jäämeren rannalla ja eteläisin Mustanmeren tuntumassa Ukrainassa. Alun perin ketju kulki vain kahden valtakunnan, Venäjän ja Ruotsin, alueella. Lisätietoa Struven ketjusta löytyy mm. Maanmittauslaitoksen sivulta.

<http://www.struve.fi/>

Seminaarissa kuultiin esitelmää kulttuuriperinnöstä ja etenkin matkailijoiden kiinnostuksesta aiheeseen. Tornionlaakson näkökulmaa valotti puheenvuorossaan Museonjohtaja Minna Heljala. Tornionjoen kalastajia oli myös mukana seminaarissa koskikalastuksen valtakunnallisen perinnelistautumisen siivittämässä. Perinnekalastukset kiinnostavat ihmisiä, koska ne ovat aitoa paikallista kulttuuria ja niissä on säilynyt elävänä alueen vuosisatainen historia. Ruotsin puolella on haettu vastaavaa tunnustusta kuin Suomen Elävän perinnön listautuminen oli, ja yhdessä toimien kalastusperinteille voidaan hakea vielä nykyistä korkeamman statuksen tunnustusta.

Lisätietoa: Pia Suonvieri, Jarno Niskala, Eila Seppänen

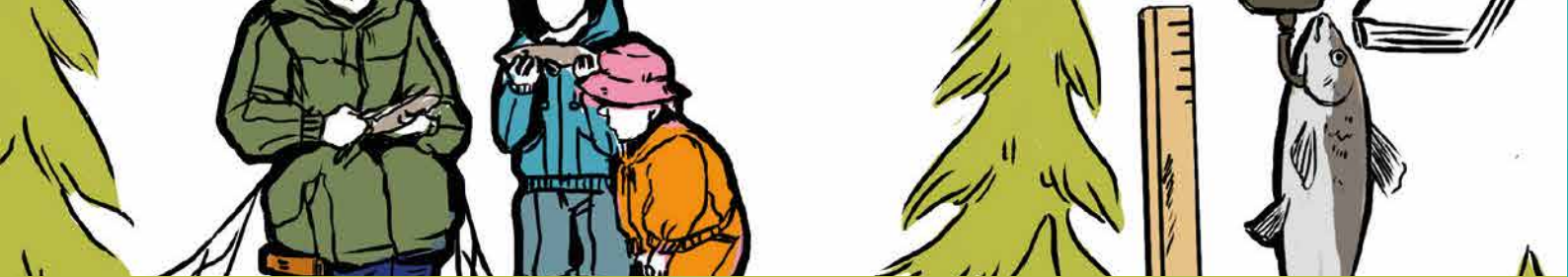
Maailmanperintöseminaari pidettiin Tunturi-Lapin luontokeskuksessa Enontekiöllä, jonne hankehenkilöstö teki viime kesänä benchmarkkausmatkan

Torniopäivät

Tornion syntymäpäiviä vietettiin Victoriantorilla 12.5. Esillä oli monipuolisesti paikallista tekemistä ja osaamista. Myös kesäsiian teltta oli torilla ja monet kävivät porisemassa kaloista ja muusta. Tarjolla olleet Margitin siikasalaatti-leivät maistuivat hyvälle!

Kesäsiian sivuston kehittäminen

Lapin ammattikorkeakoulun digitaalisen liiketoiminnan opiskelijat toteuttivat kevään kurssillaan erilaisia digitaalisia ratkaisuehdotuksia Kesäsiian verkkosivuille. 16 opiskelijaa kävi Kesäsiian verkkosivuja lävitse ja he lähestyivät tilannetta eri näkökannoilta. Päättökokeiluksi oli löytää keinoja, miten nuoret löytäisivät sivustolle useammin.

Työn alla oli muun muassa QR-koodin toiminnallisuus havainnollistettuna erilaisilla pelimootorilla sekä animaatiolla. Verkkosivujen tavoitettavuutta pyrittiin myös parantamaan olemassa olevan sovelluksen avulla. Tietokilpailut, mobiilisovellukset resepteille sekä tietopankit olivat myös demoversioiden aiheita. Tarkkasilmäisimmät Minecraftin pelaajat saattoivat bongata myös kyseiseen maailmaan istutetun koskimaiseman rantoineen.

Liiketalouden opiskelija Jaana Kostiainen lähestyi uutiskirjeen vastaanottajia talvella kyselyn merkeissä, ja sai myös opinnäytetyönsä ”Digitaalisen markkinoinnin kanavat ja medioiden käyttötottumukset” valmiiksi. Opinnäytetyö löytyy pysyvästi Theseus.fi -tietokannasta. Sekä digitaalisen liiketoiminnan opiskelijoiden että teidän Jaanan kyselyyn antamaa palautettanne tullaan hyödyntämään sivuston kehittämisessä entistä toimivammaksi ennen hankkeen päättymistä.

Jo siikafesteihin mennessä tullaan toteuttamaan myös QR-koodeihin perustuva opastusjärjestelmä perinnetiedosta ja kesäsiista sivuston kautta.

Lisätietoa: Eila Seppänen

Tuotteistaminen

Lapin ammattikorkeakoulu tarjoaa syksyllä mahdollisuuden opiskelijoiden ja ammattilaisten hyödyntämiseen koskikalastuksiin ja perinteisiin liittyvien uusien tuotteiden ja palveluiden ideoinnissa tai jatkokehittämisessä. Opintokokonaisuus toteutetaan 2.9 – 12.10.2018. Opiskelijat voivat tarvittaessa vierailla asiakkaan luona sitä aikaisemminkin.

Mikäli tällä jaksolla syntyy kaupungeille/ yrittäjille/ yhdistyksille/ organisaatioille potentiaalisia tuotteistuksia, tämän jälkeen voidaan vielä tehdä esim. kannattavuuslaskelmia.

Tuotteistamisen lisätiedot ja ilmoittautumiset Eilalle 040 502 2413 tai eila.seppanen@lapinamk.fi viimeistään 8.8.2018.

Opintokokonaisuuden teemat ovat

- Brändin rakentaminen ja tuotteistaminen
- Tuotteistamisen ja palvelumuotoilun osaaminen
- Brändin rakentaminen ja hallinta
- Tuotteet ja palvelut kansainvälisillä markkinoilla

Siika seikkailu

24-25.8.2018

Yhteinen kalastusleiri 6.-7. -luokkalaisille (synt. -05-06) Suomesta ja Ruotsista

Haluatko oppia lisää erätaidoista ja kalastusperinteistä, ja narrata kaloja?
Lähde mukaan Ruotsin Korpikylässä, Harjugårdenissa, järjestettävälle leirille!

**Ilmoittautuminen 4.6. alkaen
jarno.niskala@tornio.fi**

Huom! Rajoitettu määrä paikkoja!

Maksuton ja päihteetön
Järjestäjät: Tornionlaakson kesäsiika, Tornion nuorisotoimi

Tornionlaakson kesäsiika

Interreg
Nord
European Regional Development Fund

REGION
NORRBOTTEN

www.facebook.com/kesasiika

Lippo2018 Kalastusperinteiden festivaali Tornionväylän varrella

Lippo2018 Kalastusperinteiden festivaali tuo yhteen ammatti- ja perinnekalastajia Tornionjoen varteen eri puolilta maailmaa vaihtamaan kokemuksia ja keskustelemaan kaupallisen ja perinnekalastuksen tulevaisuudesta, saamaan tietoa kalakantojen hoidosta sekä nostamaan perinteisten kalastuskulttuurien arvostusta ja merkitystä yhdessä sidosryhmien kanssa.

Festivaalin ohjelmassa on kansainvälinen perinnekalastukseen pureutuva konferenssi Torniossa sekä tutustuminen Tornionjoen perinteiseen koskikalastukseen ja kalastusyhteisöihin käytännössä apajapaikoilla.

Festivaalin historia

Ensimmäinen kansainvälinen kalastusfestivaali järjestettiin Suomessa vuonna 2014 kaupallista kalastusta Pirkanmaan Pälkäneellä harjoittavan Olli Klemolan konseptin mukaisesti. Festivaali syntyi eri kalastusalueilla kalastavien ja varsinkin erityisesti pienimuotoista kalastusta harjoittavien kalastajien tarpeesta vaihtaa tietoa ja kokemuksia toistensa kanssa. Suomalainen Lumimuutos-osuuskunta (www.snowchange.org) ryhtyi tapahtumakoordinaattoriksi. Järjestyksessään toinen festivaali pidettiin Jakutian Ziganskissa Lena joen varrella Siperiassa vuonna 2016, jossa kokoontui yli sata ammattikalastajaa eri maista.

Lippo-kalastajat yhteistyössä rajan molemmiin puolin

Tornionjoen kalastajien keskuudessa on herännyt huoli siitä, että perinteisellä lipolla kalastettava siika nousee jokeen lähes kuukautta myöhemmin kuin vielä 30 vuotta sitten, ja on kooltaan huomattavasti aiempaa pienempää. Tornionjoen varrella päätettiin 2014 käynnistää siian ja lippokalastuksen elinvoimaisuuden säilyttämiseen tähtäävä rajanylittävä hanke. Myönteinen rahoituspäätös hankkeelle saatiin vuoden 2015 lopussa Interreg Pohjoinen (Euroopan aluekehittämisrahasto) ohjelmasta. Rahoitusta saatiin itse asiassa kahdelle eri hankkeelle, jotka molemmat toimivat ”Tornionlaakson kesäsiika” -otsikon alla: toinen keskittyy

ainutlaatuisen Tornionlaakson perinnekalastuskulttuurin vahvistamiseen ja toinen Tornionjoen siikakantojen elinolosuhteiden parantamiseen ja niiden kestävään hoitoon. Kesäsiika-hankkeen ensimmäisten kuukausien aikana suomalaisille ja ruotsalaisille tutkijoille, kalastajille ja muille hankkeen sisällöstä kiinnostuneille järjestettiin Siikasymposiumi, jonne kokoontui noin 100 osallistujaa. Vuonna 2017 vastaavaan tapahtumaan osallistui noin 250 henkeä. Kesäsiika-hankkeiden päätöstopahtuma toteutetaan näytävästi Tornio-Haaparannalla kansainvälisen konferenssin ja siikamarkkinatapahtuman merkeissä yhteistyössä Kesäsiikahankkeiden, paikallisten perinnekalastajien ja Lumimuutos osuuskunnan kanssa.

Yhteisvoimin tulevaisuutta kohti !

Miten perinnekalastuksen ja pienimuotoisen kalastuksen tulevaisuus turvataan?

Perinteisen kalastuksen kokonaisuuteen kuuluu paljon enemmän kuin kalastaja ja saalis. Kalastusvälineet on usein tehty käsityönä ja kyläläisten yhteistyönä on saattanut syntyä rakenteita, joilla on omat erityispiirteensä ja merkityksensä, esimerkiksi rakennuksia ja veneitä, mutta myös elinvoimaisia, toimivia yhteisöjä. Perinnetieto, joka sisältyy paikalliseen käsityöläisyyteen sekä kulttuuriseen tai pienimuotoiseen kalastukseen, on usein satoja vuosia vanhaa ja käytännössä toimiviksi testattua. Perinteinen tieto ja käytännöt ovat monin paikoin häviämässä tai uhanalaisia.

Miten kalakantojen elinvoimaisuus taataan?

Miten tuetaan kestävää kalastusta, ja onko perinnekalastukselle luotu esteitä? Miten jokialueista ja järvistä pidetään huolta? Mitkä ovat tutkijoiden suosittelemat parhaat käytännöt kalakantojen suojelemiseksi? Miten kalastajat saadaan paremmin mukaan suojelemaan ja hoitamaan kalavesiä ja valuma-alueita? Mikä on yhteisöjen rooli, ja onko kalastuksessa olemassa benchmarkattavia menetelmiä?

Mm. edellä olevat kysymykset ovat niitä, joihin **LIPPO2018** eli kolmas kansainvälinen kalastusperinteiden festivaali pyrkii vastaamaan, ja joista tapahtuman koti- ja ulkomaiset osallistujat pääsevät keskustelemaan ja vaihtamaan kokemuksia vuorovai-
kutteisen ja elämyksellisen festivaaliohjelman puitteissa.

Missä ja miten festivaalille?

Festivaalien tapahtumapaikkoja on molemmin puolin Tornionjokea, Ruotsin puolella Haaparannalla ja Suomen puolella Torniossa.

Konferenssi järjestetään perjantaina 7. syyskuuta 2018 Peräpohjan Opistolla (osoite: Kivirannantie 13. – 15. 95410 Tornio, Suomi). Kukkolassa molemmin puolin koskea verkostoidutaan, vaihdetaan kokemuksia ja tietoa ja järjestetään juhlia sekä perehdytään eri kalastuskulttuureihin. Kukkolankosken siikamarkkinoilla on osallistujilla mahdollisuus tutustua elävään kalastuskulttuuriin rajajoen maisemassa lippomiesten toimiessa isäntinä. 10 -15 ilmoittautunutta ja arpomalla valittua festivaalivierasta pääsevät myös omakohtaisesti testaamaan uudenlaista Pyydä paista nauti oma varrassiikasi elämispalvelua Kukkolankosken lippomiesten kokeneessa ohjauksessa.

ILMOITTAUDU LIPPO2018 –KONFERENSSIIN 17.8.2018 MENNESSÄ:

Sähköpostitse eila.seppanen@lapinamk.fi tai puhelimitse 040 502 2413 tai sähköisellä ilmoittautumislomakkeella <https://goo.gl/forms/4ItkLiL2F4knQ6hm1>

Liitä sähköpostitse lähetettyyn ilmoittautumiseen mukaan:

- Nimi (ja organisaatio)
- Puhelinnumero
- Ruoka-aineallergiat, jos on
- Tarvitsetko 7.9. kyytiä Ylitornio-Tornio –väliltä? Mistä?
- Haluatko jatkossa lisätietoa kalastukseen liittyvistä hankkeista?
- Saako nimesi ja yhteystietosi jakaa muiden osallistujien kanssa?

Voit ilmoittautua alustavasti myös lauantain festivaaleille ja/tai iltatilaisuuteen. Näihin tapahtumiin kuljetus on järjestetty Ruotsinsuomalaiselta kansankorkeakoululta ja Park Hotellista.

TERVETULOA!

Alustava ohjelma:

perjantai 7. syyskuuta

Pohjoista kalastusta, kalastusperinteitä ja kulttuuria ja niiden tulevaisuutta käsittelevä konferenssi

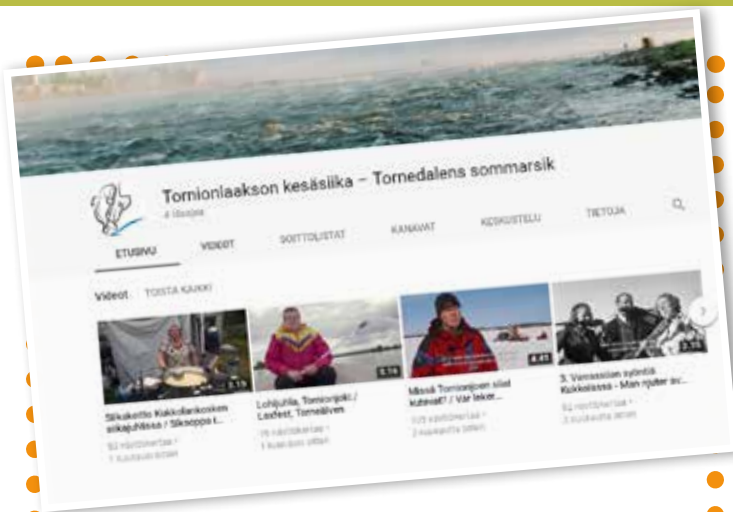
Kuljetukset Övertorneå, Ylitornio, Haaparanta ja Tornio -alueelta

9.30	Päivä alkaa rekisteröitymisellä ja kahvittelulla Peräpohjan opistolla
10.00	Tervetuliaissanat
10.05	Kansojen ja muiden järjestöjen edustajien alustukset
10.45	Pyöreän pöydän keskustelu: Penimuotoisen ja perinnekalastuksen tulevaisuus ja edellytykset pohjoisessa
Puheenjohtaja: Tero Mustonen, Lumimuutos-osuuskunta
12.00	Lounas
13.45	Festivaalien eri kansojen edustajat esittelevät omat kalastusyhteisönsä ja perinteensä - Venäjän, Alaskan, Kanadan alkuperäiskansojen, USA:n, Iso-Britannian, Saamenmaan, Suomen, Uuden Seelannin, Suomen ja Taiwanin edustajat
15.30	Kahvitauko
16.00	Perinnekalastusten tulevaisuus: Kansainvälisen tiedeyhteisön näkökulma
16.45	Yhteenveto ja seminaarin päättäminen
17.00	Konferenssipäivä päättyy

lauantai 8. syyskuuta

Siikamarkkinat Kukkolankoskella (Suomi)

9.00	Vieraiden kuljetus Ruotsinsuomalaisten kansankorkeakoululta (Ruotsin aikaa)
10.10	Vieraiden kuljetus, Park hotel Torniossa (Suomen aikaa)
10.30	Festivaaliohjelma Kukkolankoskella Suomen puolella. Tutustuminen Tornionlaakson perinnekalastukseen. Siikamarkkinat
15.00	Linja-autot lähtevät paluumatkalle Kukkolankoskelta
18.00	Kansainvälisten vieraiden kuljetus lähtee, Park hotel Torniossa
17.10	Kansainvälisten vieraiden kuljetus lähtee Ruotsinsuomalaisten kansankorkeakoululta (Ruotsin aikaa)
18.30	Illanvietto Ruotsin Kukkolankoskella

Tutustu kesäsiikaan!

Tornionlaakson kesäsiikalle luotu oma Facebook-sivu sekä kotisivut, ja löytääpä meidät jo Instagramistakin! Kotisivut on toteutettu sekä ruotsin että suomen kielellä, ja sisältää tullaan päivittämään aktiivisesti koko hankkeen ajan. Pohjana on siian tarina, jonka ympärille koko hankkeen kaikki toiminnot vahvasti sitoutuvat.

Tervetuloa tutustumaan!

Tutustu tuoreimpiin videoihin

<https://bit.ly/2Kg3bUm>

www.sommarsik.wordpress.com | www.kesasiika.wordpress.com
www.facebook.com/kesasiika | www.instagram.com/sommarsik

OTA YHTEYTTÄ

EILA SEPPÄNEN

+358 (0) 40 502 2413 eila.seppanen@lapinamk.fi

Kulttuuri ja kulttuuriperintö

JARNO NISKALA

+358 (0) 40 646 3325 | jarno.niskala@tornio.fi

PIA SUONVIERI

+46 (0) 73 077 6002 | pia.suonvieri@haparanda.se

Luonto ja ympäristö

ERKKI JOKIKOKKO

+358 (0) 29 532 7811 | erkki.jokikokko@luke.fi

ROLF LAHTI

+46 (0) 70 640 9847 | rolf.lahti@tornedalen.se

ANDREAS BROMAN

andreas.broman@lansstyrelsen.se

**Interreg
Nord**
European Regional Development Fund

**REGION
NORRBOTTEN**

REGIONAL COUNCIL
OF LAPLAND

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

TORNIOHAPARANDA

Luke
Natural Resources
Institute Finland

**Tornedalens
FOLKHÖGSKOLA**

**Länstyrelsen
Norrbotten**